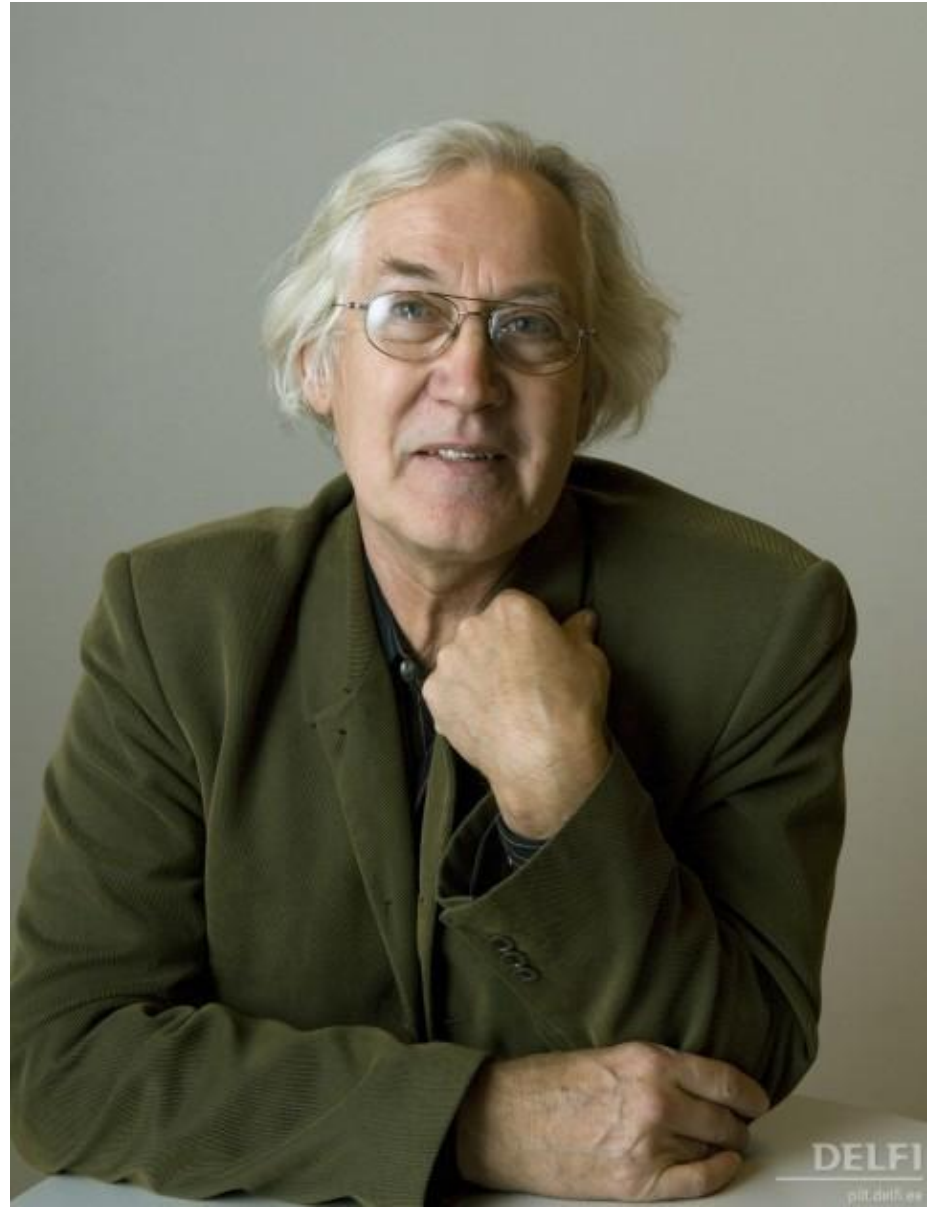

Jaan Kaplinski

Elu ja looming

- Sündinud 22. jaanuaril 1941. Tartus.
- Ema – eestlane, isa – poola juut. Jaan – segaverd, juured Bütsantis, Poolas, Viljandimaal ja Põlvamaal.
- Lapsepõlv möödus Tartus.
- Sõjajärgne raske ja keeruline aeg.
- On abielus Tiia Toometiga, loomakliiniku juhatajaga. Sellest abielust on kaks last.

Haridus ja töö

- Tartu I Keskkooli, praegune Hugo Treffneri Gümnaasium.
- Kõrgharidus – Tartu ülikool, prantsuse filoloogia, lõpetas 1964. aastal.
- On töötanud:
  - arvutuskeskuses, sotsiaallaboris, tõlkijana, teatrikirjandusala juhatajana, Tartu ülikooli professorina ja praegu vabakutseline kirjanik.
- * Elab suurema osa suvekodus Põlvamaal.

Looming

- Luuletaja, tõlkija, esseist, proosa- ja lastekirjanik.
- Esimene luulekogu “Jäljed allikal” 1965. a.
- Viimane luulekogu “Vaikus saab värvideks”, ilmumus enne autori 65-ndat juubelit.
Valikkogu, haarab ajavahemikku 1995-2005
- Esimese ja viimase vahele jääb umbes 15 luulekogu.

Luuletused

- Autor kirjutab ajatuid luuletusi, aeg ja ajaloolised sündmused ei ole olulised.
- Luuletused on filosoofilised, neis leiame ka allteksti, kui mõelda sügevamalt.
- Ta mõtestab väikesi isiklikku asju emotsioone. Kasutab lihtsaid vahendeid. Kokku saame sügavama filosoofilise mõtte: maailma kestvus ja tema kaduvus.
- Ta õpetab nägema liivateras maailma ja vihmapiisas ookeani.

Lasteraamatud

- Teoste pealkirjad on lastesõbralikult lihtsad:

“Kuhu need värvid jäävad” (1975) koos T.

“Jalgraste talveuni” (1987) – üks loetavam.

“Kaks päikest” (2005)

“Põhjatuul ja lõunatuul” (2006)

- * Luuletused on lihtsate sõnadega kergesti loetavad. Hea riimi ja rütmiga, kasutatakse sõnamängu korduvad ühed ja samad tähed.

Proosateosed / Essed

- On kirjutanud:
autobiograafilist proosat (“Jää ja kanarbik”),
ulmejutte (“Silm”, “Hektor”, “Kevad kahel
rannikul”), lühikesi proosapalasisid (kogumik
“Jää”), essesid.
- Kogutud essed “Paralleele ja parallelisme”
(2009)
- Sisuks: ühiskondlikud probleemid,
kirjanduse ja kunsti koht.

Auhindu ja tunnustusi

- 1968 Juhan Liivi auhind
- 1992 Eino Leino auhind
- 1997 Balti Assamblee kirjanduspreemia
- 1997 Kultuurkapitali aastapreemia
- 1997 Riigivapi IV klassi teenetemärk
- 1999 Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali proosaauhind
- 2006 Riigivapi III klassi teenetemärk
- 2009 Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali esseistika auhind
- 2010 Eesti Rahvuskultuuri Fondi elutööpreemia

Huvitav fakt

- Jaan Kaplinski on tänapäeva Eesti tuntumaid ja tõlgitumaid kirjanikke. Tema teoseid on tõlgitud inglise, rootsi, soome, prantsuse, heebrea, ungari, läti, leedu, islandi, taani, tšehhi jt keeltesse. Kui 2007. aastal tõlgiti Göteborgi raamatumessi jaoks rootsi keelde 21 eesti kaasaegset kirjandusteost (seda nimetati sajandialguse suurimaks eesti kultuuriekspordiks), oli nende seas ka Jaan Kaplinski "Kusagil maailma äärel". Eesti kutsuti selle raamatumessi peaesinejaks.